כיתה ד' | עברית ולשון | שיעור 4 מתוך 4 | 45 דק' | מתאים לממלכתי ולממלכתי-דתי

שלושתם במשפט: מזהים ומתקנים

🎯 מטרות השיעור

- התלמידים יזהו במשפט שם עצם, שם תואר ופועל
- התלמידים יאתרו ויתקנו שגיאות התאמה במין ובמספר
- התלמידים יכתבו משפט שלם ותקין משלושת חלקי הדיבר

📖 הסבר למורה

שיעור סיכום וחזרה. במשפט עברי פשוט יש נושא (בדרך כלל שם עצם), נשוא (לרוב פועל) ולעיתים תיאור (שם תואר שמתאר את שם העצם). הכלל המרכזי הוא התאמה: שם התואר מתאים לשם העצם, והפועל מתאים לנושא, במין ובמספר. למשל: הילדות הקטנות שרו שיר. דרך טובה לבדוק משפט היא לשאול שלוש שאלות: מי? (שם עצם) איזה? (שם תואר) מה עשה? (פועל). התרגול בשיעור כולל זיהוי בצבעים ותיקון שגיאות.

👩‍🏫 פעילות בכיתה

1. מקודדים צבעים: שם עצם בכחול, שם תואר בירוק, פועל באדום. צובעים יחד משפט על הלוח.
2. משחק 'בונים משפט': כל קבוצה מקבלת שלושה כרטיסים (שם עצם, שם תואר, פועל) ובונה משפט תקין.
3. 'בלש השגיאות': מציגים משפטים עם שגיאת התאמה אחת והקבוצות מתחרות מי מתקנת ראשונה.
4. עבודה אישית בדף, ובסוף כל תלמיד מקריא את המשפט שכתב.

💡 הערות למורה

שימו לב לנושא מורכב (דני ורותי הלכו) שמחייב רבים, ולנושא מעורב זכר ונקבה שבו משתמשים בצורת זכר רבים. למתקשים: לעבוד רק עם משפטים בהווה. למתקדמים: להאריך משפט על ידי הוספת שם תואר ותיאור מקום.

📝 בדף העבודה

בלשי חלקי הדיבר: 8 תרגילים, ומחוון מלא בעמוד השני.

מחוון: בלשי חלקי הדיבר

1. נבח
2. שחור
3. פרח: שם עצם; ריחני: שם תואר; פורח: פועל.
4. הילדים השמחים רקדו בחגיגה.
5. המורה החדשה נכנסה לכיתה.
6. דני ורותי הלכו לספרייה (שני אנשים, ולכן רבים).
7. הציפורים הקטנות עפו אל הקן.
8. כל משפט תקין עם התאמה נכונה, למשל: הילדה הנבונה פתרה את החידה (ילדה: שם עצם, נבונה: שם תואר, פתרה: פועל).